

Wiskunde - begrippen en wiskundige notaties kleuter en lager onderwijs - kennen [F]

Opmerking: inhouden uit herhalingen van doelen uit voorgaande leerjaren zijn niet opgenomen in onderstaande tabel. De tabel bevat dus enkel de nieuwe begrippen en notaties.

Domein	Subdomein	Jongste kleuters	K2	K3	1ste	2de	3de	4de	5de	6de
Getallenkennis	Natuurlijke getallen	veel, weinig, meer, minder eerste, laatste	evenveel, niet-evenveel gelijk/niet gelijk te veel/te weinig geen, niets, meest, minst	tussen, één meer/één minder van minder naar meer, van weinig naar veel middelste, vorige, volgende hoeveel, geen enkel, hoeveel meer, hoeveel minder juist ervoor, juist erna het getal	eenheden (E), tientallen (T) =, ≠, <, > getallenas het cijfer (de symbolen 0 tot en met 9), het getal (één- of tweecijferig)	honderdtallen (H) het aantal, de rangorde; even, oneven deelbaar, de deler, de rest, het veelvoud	duizendtallen (D) afronden	tienduizendtallen (TD) ≤, ≥	HD, M	HD, M, TM, HM, Md
	Positieve rationale getallen					1/2, 1/4 het dubbel, de helft, een kwart (ver)deling, (on)gelijke delen	de teller, de noemer, het geheel, de breukstreep, de breuk (.../...) de stambreuk, de (on)echte breuk	de komma (,), tiende (t), honderdste (h) vereenvoudigen, gelijkwaardige breuken, (on)gelijknamig breuken decimale breuk, (on)vereenvoudigbare breuk	duizendste (d) de (oneigenlijke) breuk, het procent (%)	verhouding groeipercantage omgekeerde breuk
	Gehele getallen							het minteken (-) het positief getal, het negatief getal		
Domein	Subdomein	Jongste kleuters	K2	K3	1ste	2de	3de	4de	5de	6de
Bewerkingen	Overkoepelend deel: begripsvorming, eigenschappen van en relaties tussen bewerkingen	bij(doen), erbij weg(nemen), eraf	Samen(tellen), samenvoegen evenveel, gelijk maken, (gelijke) groepjes maken keer nemen, splitsen, (eerlijk) verdelen		+, -, (), =, ≠ optellen, aftrekken, plus, min, de som, het verschil, aanvullen tot/wegdoen tot van plaats wisselen	×, ÷ vermenigvuldigen, delen, maal, keer, gedeeld door, het product, het quotiënt, de rest, termen, factoren omgekeerde bewerking, (aaneen)schakelen	de aftrekker, het aftrektal, de vermenigvuldiger, het vermenigvuldigtal, de deler, het deeltal, opgaande en niet- opgaande deling splitsen en verdelen	/ compenseren		
	Andere rekenwijzen: schattend rekenen, cijferen, rekenen met digitale rekentool						= (aanduiding schatting)			
Domein	Subdomein	Jongste kleuters	K2	K3	1ste	2de	3de	4de	5de	6de
Meten en metend rekenen	Overkoepelende meetinzichten en vaardigheden						de maateenheid, het maatgetal, de maat (= maatgetal + maateenheid), het meetresultaat			
	Lengte - oppervlakte - inhoud/volume	(even) lang, kort, langer, korter (even) hoog, laag, hoger, lager (even) groot, klein, groter, kleiner	langste, kortste diep, dieper, diepste, hoogste, laagste grootste, kleinste		meter (m) liter (l) lengte, hoogte, diepte en afstand inhoud	decimeter (dm), centimeter (cm) deciliter (dl)	kilometer (km), hectometer (hm), decameter (dam) centiliter (cl) omtrek	millimeter (mm) vierkante meter (m ²), decimeter (dm ²), centimeter (cm ²) milliliter (ml) basis, hoogte	kiloliter (kl), hectoliter (hl), decaliter (dal), liter (l), deciliter (dl), centiliter (cl) en milliliter (ml)	hectare (ha), are (a), centiare (ca) kubieke kilometer (km ³), kubieke hectometer (hm ³), kubieke decameter (dam ³), kubieke

		(even) dik, dun, dikker, dunner (bijna) vol, (bijna) leeg veel, weinig	breed, smal, breder, smaller, breedste , smalste dikste, dunste ver, dichtbij, verder, dichter, verste , dichtste leger, voller, leegste , volste meer, minder, meeste, minste					oppervlakte, volume	vierkante kilometer (km^2), vierkante hectometer (hm^2), vierkante decameter (dam^2), vierkante meter (m^2), vierkante decimeter (dm^2), vierkante centimeter (cm^2) en vierkante millimeter (mm^2) straal, diameter	meter (m^3), kubieke decimeter (dm^3), kubieke centimeter (cm^3), kubieke millimeter (mm^3) π (inclusief de waarde van $\pi \approx 3,14$) volume
	Massa	(even) zwaar, (even) licht zwaarder, lichter	zwaarste, lichtste		kilogram (kg) de massa, de balans, de weegschaal		hectogram (hg), decagram (dag), gram (g)		decigram (dg), centigram (cg), milligram (mg) ton (t) brutto, netto, tarra	kg/dm^3 , g/cm^3
	Geld	geven, krijgen, kopen, verkopen	ruilen, betalen, prijs	kost meer/minder/evenveel, kost het meest/minst sparen, euro	euro (€)		eurocent	euro (EUR)	inkoopprijs, verkoopprijs, winst, verlies oude prijs, nieuwe prijs, korting	korting(percentage) winstpercentage, verliespercentage kapitaal, intrest
	Tijdstip en tijdsduur	eerst, dan, straks, vandaag	daarna, eerder, vroeger, (te) laat, (te) vroeg, straks, later, laatst de dag, gisteren, morgen lang, kort	maandag, dinsdag, woensdag, donderdag, vrijdag, zaterdag, zondag het jaar, de week (even) lang, (even) kort, langer, korter, langst, kortst	voormiddag, namiddag, ochtend, middag, avond, nacht weekend, weekdag, week, jaar eergisteren, overmorgen het uur (u.)	het uur (u.), het halfuur, de minuut (min.) 11.17 uur; 11:17	het kwartier het jaar (365 dagen), een schrikkeljaar	de seconde (sec.)	kilometer per uur (km/uur), meter per seconde (m/s) het trimester, het semester het decennium, de eeuw en het millennium	de gemiddelde snelheid
	Temperatuur						graden Celcius (°C)			
	Hoekgrootte						scherpe, rechte en stompe hoeken		graden (°)	gestrekte hoek (180°), volle hoek (360°)
Domein	Subdomein	Jongste kleuters	K2	K3	1ste	2de	3de	4de	5de	6de
Meetkunde	Vormleer		de kubus, de balk, de bol, de piramide, de kegel (ruimtefiguren)	het punt, de lijn, rond recht, gebogen de hoek, de driehoek, de rechthoek, het vierkant, de cirkel (vlakke figuren) het patroon, opnieuw, hetzelfde, anders	vlak, gebogen de driehoek, de rechthoek, het vierkant, de cirkel de kubus, de balk, de bol, de piramide, de kegel herhalende en veranderende patronen, de eenheid		vlakke figuur, ruimtefiguur de scherpe, rechte, stompe hoek, het hoekpunt, de benen de zijde de vierhoek, de vijfhoek, de zeshoek de cilinder	de rechte (a) het punt de rechte, het lijnstuk, de halfrechte, de kromme de breedte, de lengte de overstaande zijde, de diagonaal de gelijkzijdige driehoek, de gelijkbenige driehoek; de rechthoekige driehoek, de stomphoekige driehoek, de scherphoekige driehoek; de ruit, het parallellogram, het trapezium, de (regelmatige) veelhoek	het punt (A), de rechte (a of AB), de halfrechte ([AB]), het lijnstuk ([AB]), de hoek (Â), de vlakke figuur (ΔABC , vierhoek ABCD) de hoogte, de basis, schuine zijde in een driehoek, ruit en een parallellogram de diagonaal, de loodlijn het middelpunt, de diameter, de straal	begrensd, onbegrensd de ongelijkbenige driehoek, de (on)regelmatige veelhoek de hoogte, de basis, de schuine zijde in een trapezium het oppervlak, het zijvlak, het grondvlak, de ontvouwing, de ribbe, het gebogen oppervlak, het veelvlak (recht) prisma, omwentelingslichaam
	Plaatsbepaling	in, uit, binnen, buiten (er)op, (er)naast naar boven, naar beneden	tussen (er)voor, (er)achter, (er)onder, (er)boven ver, dichtbij naar mij toe, van mij weg, dichterbij	tegen, tegenover omhoog, omlaag. vooruit, achteruit recht naar, schuin naar					de coördinaat (notatie: (3, 4)) de horizontale as, de verticale as	

	Meetkundige transformaties			verschuiven, draaien, spiegelen het spiegelbeeld vervormen, vergroten, verkleinen de voorkant, de achterkant, de zijkant, de onderkant, de bovenkant				het origineel, het beeld het spiegelbeeld, de spiegelas het grondplan, het vooraanzicht, het bovenaanzicht, het zijaanzicht	de schaal, de lijnschaal een verschuiving, een draaiing, een spiegeling een vergroting, een verkleining (vaste) verhouding	de breukschaal
	Meetkundige relaties			dezelfde vorm even groot			evenwijdig, loodrecht, snijdend (evenwijdig), ⊥ (loodrecht), ∩ (snijdend)		congruent, gelijkvormig (a)symmetrie, (a)symmetrisch, de symmetrieas	
	Logica en verzamelingen	in, uit, binnen, buiten	en, niet	of, als ... dan ...			de verzameling behoort (niet) tot waar/niet waar	deelverzameling sommige, geen enkele en, of, niet	tot twee verzamelingen behoren als ... dan ... de doorsnede	alle, niet alle, juist één, geen, ten minste, ten hoogste
Domein	Subdomein	Jongste kleuters	K2	K3	1ste	2de	3de	4de	5de	6de
Kansrekenen en statistiek	Kansrekenen	kan, kan niet	altijd, nooit, niet	mogelijk, misschien, soms					de kans, de (gunstige) uitkomst(en)	
	Statistiek				de tabel	het beelddiagram, het blokdiagram	het staafdiagram	de lijngrafiek, het cirkeldiagram	het cirkeldiagram het gemiddelde	de grafiek, de verticale as, de horizontale as de mediaan